

so zidali tudi Kapelo sv. Križa
nad H. Vidom. Bili so to jako
veliki in močni ljudje - ajdi. -
Imeli so samo eno zidarsko bladi-
vo. Če so ga potrebovali v gradu,
ga je vrgel, ajd "Tja od sv. Križa
in zopet vbratno. Sregle so zi-
darjam ajdovske dellice in nosile
kamenje v predpasnikih. - Ko je
bil grad sezidan je prinesla naj-
močnejše ajdinja "naklu podob-
no skalo, ter jo postavila v raz-
poklino velikanskega peceva
Pod spomenik. To skalo inenjuje
ljudstvo še dan danes, ajdovski
ambos". -

527/163

XXVIII. predica

o začetku božje poti v Zagorju na
Hajarskem

Na južni strani vasi Gaberje blizu
 Zagorja, je bil grad (sedanes se ime
 ni je prostor "Gradisce" / Graščaki
 navadno niso prebivali v tem gradu,
 le v preteči jim nevarnosti so pribegali
 pils tajniski in pod četirteški grofi
 Atensovi v ta grad. Nekdaj so pa
 Turki grad zalezli, stražo pobili,
 graščaka pa v verige okovanega
 alejtkli v sužnost. Na priprošnja
 Marje Zagorske, se je graščaku po-
 srebiti ubegati. Iz hvaleznosti je
 sel še v verige okovan, s Zagorje
 se Mariji za srečno resitev zahva-
 liti. - Ko zagleda tedaj še malo v
 gotičkem slogu zidano in zgebam
 celjskih grofov okrašen cerkevico
 stane na kolena pri malem braste-
 ru, ki danes meri 6m v obsegu, a
 v tem trenutku mu odpadajo
 verige. Ta dogodek je v veran

v bakreni ploščin tudi nastikani v
 cerkvi. Pozneje se je nekemu grofu
 Otensu iz Podletelke prikazala Marija
 v sanjah in ga prosila, naj zida v
 Zagorju novo cerkev, ker hoče ona
 na tem kraju posebne milosti deliti.
 Grof to obljubi pa pozabi svojih sple-
 nov. Čez leto dni v istinosti t.j. v ne-
 deljo pred Binkošti se Marija ropet
 prikazuje grofu in tudi njegovi soprogi
 odločno veli, naj se zidata nova
 cerkev v Zagorju. Nato je gabel grof
 Otens iz Podletelke zidati, pustivši
 malo staro cerkev kot zakristijo, ter
 je zidaval sedajno krásno cerkev.
 Čeprav o letu posebno pa na nedeljo
 pred Binkošti, se še danes zbirajo
 v njej mnogo Marijinih Castilcev.
 Ta romarska župnijska cerkev ima
 dve podružnici, Marije Magdalene
 in sv. Andreja; ti cerkvi iste mali

in imate nobene zgodovine,

527/164

XXIX. pravica

O kletih Hrvatske.

Okro Kovčak iz Zagorja na Bistrici, vidiš tik pola naspicna nad 70 m visoko pečino, tu je bil velik kamno lom. Prišli so nekdaaj tudi Hrvatje po kamenje. Velagali so ga ravno med sv. maso na binkoštno nedeljo in so ~~se~~ mes tudi posteno kleti. — Kar se udere pečina in podsuje voz, nite živino in vozove. — Okrog v noči binkoštna nedelja na pon, deljeb tu mirno slisiš se danda, nes Hrvate, ki klicajo Zagorsko Marijo "na pomoč. —

527/165

XXX. pravica

O starem gradu pri Planini na Stojarskem.

a) Blino varovaline stoji velikanska lija. O tej se pripoveduje naslednje. Nekdaj so Turki oblegali Planinski grad.